

REFERAT Klima-, Miljø- og Planudvalget d. 07-01-2025

Mødedato Tirsdag d. 07. januar 2025 kl. 09:00

Mødested Fælleden

Mødedeltagere Claus Leick, Andreas Tang-Brock, Peter Kjær, Tommas Leth, Torben
Wallner, Birte M. Andersen, Morten Møller

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10, Ry - forslag til omf. af El-ledbusser i Skanderborg Midtby.....	4
Valg af cykelpuljeprojekter til realisering.....	7
Ansøgninger til cykelpuljen i 2025.....	11
Orientering om planlægning af skolebusser.....	12
Organisering af Grøn Trepark i Skanderborg Kommune.....	13
Cykelspor.....	14
Genbesøg af Vandområdeplan III (2021-2027).....	16
Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområde	17
Meddelelser.....	18
Evt.....	20
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	21
	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-81-23

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at optage et punkt på dagsordenen med fortsættelse af drøftelsen om cykelspor, jf. pkt. 74, Klima-, Miljø- og Planudvalget den 3. december 2024.
- at godkende dagsordenen herefter.

Punkt 2: Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10, Ry - forslag til offentlig høring

01.02.05-P16-1-21

Resumé

Byrådet skal tage stilling til, om vedlagte forslag til Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10 i Ry skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ry Byudvikling afleverede i 2021 en visionsskitse for omdannelse af et eksisterende erhvervsområde i Ry Øst til et fremtidigt boligområde og anmodede samtidig om at få igangsat planlægning for området.

Link til [Google Maps](#)

Link til [NetGis](#)

Økonomiudvalget behandlede anmodningen den 21. april 2021, punkt 109. Skitsen viste byggeri i op til 5½ etager, med 103 boliger i varierende størrelser og med en bebyggelsesprocent på 85. Økonomiudvalget besluttede, at projektet skulle bearbejdes til maksimalt 3½-4 etager og med styrket fokus på kvalitet i bebyggelsen og på grønne arealer.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 15. juni 2022, punkt 149, at udsende det reviderede debatmateriale, som indeholder 88 boliger i maksimalt 4 etager, i offentlig høring.

Efter behandling af høringssvar fra foroffentlighedsfasen besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 22. februar 2023, punkt 30, at kommune- og lokalplanarbejdet fortsættes. Det blev desuden fastholdt, at kommune- og lokalplanarbejdet sker med udgangspunkt i det fremlagte projektforslag, dog så der i planlægningen er fortsat fokus på at fastholde og styrke boligprojektets arkitektoniske kvalitet. Kvaliteten skal kunne genfindes både i selve byggeriet og de rum, der skabes mellem bygningerne. Endvidere blev det besluttet, at kommune- og lokalplanarbejdet gives en 1. prioritet i prioriteringen af planarbejdet.

Kommuneplantillæg 21-23

Lokalplan 1188 er ikke i overensstemmelse med eksisterende kommuneplanramme i Kommuneplan 21, og derfor er der udarbejdet et Kommuneplantillæg 21-23.

Området er i dag omfattet af kommuneplanramme for erhverv 50.E.06, som giver mulighed for:

- Let erhverv i miljøklasse 1-3
- Bebyggelsesprocent - 45%
- Højde – 9 meter
- Etageantal – 2 etager.

Med vedtagelse af Kommuneplantillæg 21-23 ændres området til boligramme 50.B.37:

- Bebyggelsesprocent – maksimalt 80 % (afrundet tal)
- Højde – maksimalt 16 meter
- Etageantal - maksimalt 4 etager.

Lokalplanen er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer.

Lokalplan 1188 – Boligområde på Brunhøjvej 8-10, Ry

Lokalplanen giver mulighed for:

- Boligbebyggelse i maksimalt 4 etager/16 meter mod Brunhøjvej og mod nord, samt maksimalt 3 etager/12 meter mod den offentlige sti langs vestsiden af lokalplanområdet.

- Et boligareal på maksimalt 8.850 m² tilsvarende en bebyggelsesprocent på 77 % samt maksimalt 120 m² til sekundære bygninger i form af f.eks. orangerier, legepladsinventar og lignende med en samlet bebyggelsesprocent på 78 %.
- Opførelse af 90-100 boliger af varierende størrelse – mellem 60 m² og 100 m², i én til to etager – fortrinsvis mindre boliger.

Fortætning og indpasning i Ry Øst

Overordnet er det administrationens vurdering, at den samlede bebyggelse vil bidrage positivt til Ry Øst som et markant, men indpasset nyt element, der styrker de bymæssige kvaliteter, samt tilfører fortætning og efterspurgte boliger til bydelen.

Fælles friarealer

Projektdialogen med Ry Byudvikling har især koncentreret sig om at skabe gode, trygge og bolignære fælles udearealer. Det har betydet en tilrettet dispositionsplan, hvor parkeringen er samlet i yderområderne, så fælles friarealer har fået en central placering og uden intern biltrafik.

Beplantning

Der er ikke fastlagt detaljer omkring beplantning på friarealerne, udover bevaring af de store egetræer og krav om i alt 15 nye træer.

Skole- og daginstitutionskapacitet

Af hensyn til at mindske de kommende boligers påvirkning på skole- og daginstitutionskapaciteten i Ry tilkendegav Ry Byudvikling i forbindelse med forhøringen, at man var villig til at opdele projektet i to etaper og tidligst tage 1. etape i brug i 2026.

Ifølge den seneste bolig- og befolkningsprognose er der dog tilstrækkelig kapacitet i Ry i løbet af 2026. Lokalplanen forventes tidligst vedtaget endeligt medio 2025. Med efterfølgende projekterings- og byggeperiode på minimum 1½ år vil der ikke ske indflytning i boligbyggeriet, før der er tilstrækkelig kapacitet i skole og daginstitutioner.

Miljøscreening

Der er med henvisning til Lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening af udkast til Kommuneplan 21-23 og Lokalplan 1188. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i lokalplanforslaget.

Økonomi

Afledte udgifter

Lokalplanens realisering giver anledning til at forlænge det eksisterende fortov på Brunhøjvej på en strækning mellem den eksisterende indkørsel til Brunhøjvej 10 og til Lynghovedvej – ca. 100 meter. Udgiften til fortovsforlængelsen indstilles indarbejdet i det tekniske budget 2026-2029 i 2026, såfremt lokalplanen vedtages.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning:

- Nedrivning og bortskaffelse af eksisterende bygninger og anlæg
- Nybyggeri og tilhørende nye anlæg – herunder byggemodning.

I projektdialogen er bæredygtighed og klimapåvirkning drøftet, og der er arbejdet med f.eks.:

- Fortætning
- Relativt små boliger
- Dispensationsmulighed for bæredygtige og klimavenlige byggematerialer
- Delebilordning
- Fremme af cykeltrafik med central cykelparkering og decentral bilparkering
- Nedsat behov for bil på grund af nærhed til dagligvarebutikker, fritidsaktiviteter, skole og institutioner.

Punktet om dispensationsmulighed er noget nyt og skal ses som en måde at imødekomme den fremtidige udvikling omkring bæredygtighed i byggeri, hvor der via LCA-beregninger stilles større krav til bæredygtighed, herunder bæredygtige materialer. Det forventes, at disse regler og den teknologiske udvikling vil medføre, at der udvikles nye bæredygtige materialer fremadrettet. Lokalplanen giver ikke i sig selv mulighed for, at eventuelle fremtidige materialer kan anvendes, men via byggeansøgning vil man kunne opnå dispensation fra lokalplanen og dermed opnå mulighed for, at materialerne kan anvendes, hvis der er tale om bæredygtige materialer.

Dialog og høring

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen for planforslagene er 6 uger.

Der har været afholdt 4 ugers foroffentlighed efter den daværende planlovs § 23c – i perioden 20. oktober 2022 til 10. november 2022. 11 ud af de 14 hørings svar, der indkom i forbindelse med høringsfasen, udtrykte utilfredshed med bebyggelse i op til 4 etager, men Økonomi- og Erhvervsudvalget fastholdt på mødet den 22. februar 2023 højden, og lokalplanforslaget er udarbejdet i henhold til beslutningen.

Der blev i høringsperioden afholdt borgermøde den 27. oktober 2022, og administrationen vurderer ikke, at det er nødvendigt at afholde endnu et borgermøde i høringsfasen.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Kommuneplantillæg 21-23 og forslag til Lokalplan 1188 offentliggøres og sendes i 6 ugers høring
- at anlægsudgiften på 250.000 kr. til at forlænge det eksisterende fortov på Brunhøjvej indarbejdes i det tekniske anlægsbudget i 2026.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Claus Leick kunne ikke støtte indstillingen, idet han mener, at en max. højde på på 2½-3 etager vil være passende.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Lokalplan 1188

kommuneplantillæg 21-23

Miljøscreening – Lokalplan 1188 og kommuneplantillæg 21-23

Punkt 3: El-ledbusser i Skanderborg Midtby

13.05.22-Ø54-1-24

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til endestation og lademuligheder for el-ledbusser til betjening af Skanderborg fra juni 2026.

Sagsfremstilling

Størsteparten af de busruter, som betjener Skanderborg Kommune, er i udbud. Det drejer sig om ruterne 107, 200, 309, 311, 330 og 331. Se bilag 1. Udbuddet gennemføres af Midttrafik og er offentliggjort i oktober 2024. Kontrakten forventes tildelt i april 2025.

I tråd med klimaplanerne hos både Midttrafik og Skanderborg Kommune udbydes busserne med krav om emissionsfri fremdrift, hvilket højst sandsynligt resulterer i el-busser. El-busser har generelt mindre kapacitet end nuværende diesel-busser, så der skal anvendes længere busser eller indsættes flere busser for at dække kapacitetsbehovet i myldretiden. Samtidig har el-busser kortere rækkevidde end diesel-busser, så der er brug for opladning i driftstiden for de mest intensivt kørte busser.

Region Midtjylland, Midttrafik og Skanderborg Kommune er enige om at anbefale 18,75 m el-ledbusser til rute 200, 309 og 331. Det forventes, at kommende busselskab kan få adgang til lynlader i umiddelbar nærhed af bussernes endestation og pauseophold på Møllegades busterminal.

Region Midtjylland har ekstraordinært afsat "15 mio. kr. til fysiske omstillinger i forbindelse med kommende udbud". Det er administrationens forventning, at Skanderborg Kommune vil kunne få dækket udgifter op til 5 mio. kr. til at forberede drift med el-ledbusser.

For at skaffe plads til el-ledbusser er følgende muligheder undersøgt:

1. Møllegades busterminal udvides til betjening af fem el-ledbusser, inkl. opladning.
2. Møllegades busterminal udvides til betjening af tre el-ledbusser, inkl. opladning ved Møllegade 29. Der skal findes alternativ endestation for en el-ledbus for enten rute 309 eller 331.
3. Møllegades busterminal ombygges med perron i midten til betjening af to el-ledbusser, inkl. opladning ved Møllegade 29. Der skal findes en alternativ endestation for to el-ledbusser for rute 309 og 331.
4. Så mange busser som muligt flyttes til stationspladsen mod Låsbyvej ved Skanderborg Station. Der skal findes lademulighed i umiddelbar nærhed. Skanderborg Station er allerede endestation for rute 107, 330 og 502, samt standsning for rute 912X og en Flixbus.

1. Møllegades busterminal udvides til fem ledbusser

Udvides busterminalen mod nord, kan der skabes plads til, at de nødvendige antal ledbusser kan holde og passere hinanden. Denne løsning giver fortsat god kollektiv trafikbetjening af Skanderborg Midtby. En fuld udbygning kræver en større ombygning af busterminalen. Økonomisk overslag fremgår af økonomiafsnittet. Skitseforslag til fuld udvidelse af busterminalen til fem ledbusser fremgår af bilag 2. En fuld udbygning af Møllegades busterminal vil inddrage omkring 40 af de i alt 140 P-pladser ved Møllegade P-plads.

På grund af den store reduktion af P-pladser anser administrationen umiddelbart denne løsning for vanskelig realiserbar, men løsningen indebærer, at alle nuværende tre ruter (rute 200, 309 og 311) fortsat vil kunne have endestation ved busterminalen.

2. Møllegades busterminal udvides til tre ledbusser

Alternativt til den fulde løsning kan gennemføres en delvis udbygning af busterminalen til betjening af tre el-ledbusser. Dette forslag kræver, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til to ruter. Se skitseforslag bilag 3.

De ruter, som har endestation og pauser ved busterminalen, er ruterne 200, 309 og 331. Rute 200 er den mest intensive rute i Skanderborg Kommune og kører med 20 minutter mellem busserne i dagtimerne. Ruterne 309 og 331 er primært tilrettelagt efter at bringe elever til og fra Campus, og kører derfor langt mindre intensivt end rute 200.

Administrationen vil anbefale at sikre de bedste forhold til rute 200 og som konsekvens prioritere, at rute 200 fortsat kan betjene Møllegades busterminal, og chaufførerne kan holde deres pauser der. Konsekvensen af denne løsning er derfor, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til rute 309 og 331 med en bus hver. Skitseforslag til udvidelse af busterminalen til tre el-ledbusser fremgår af bilag 3.

En ombygning og udvidelse til tre el-ledbusser vil medføre en reduktion med 15 færre p-pladser ved Møllegade P-plads. Løsningen indebærer, at det er nødvendigt at finde alternative muligheder for placering af busser i nærheden af busterminalen. Der er ikke mange ledige steder i Skanderborg Midtby med tilstrækkelig plads til, at en el-ledbus kan komme ind og ud.

Der kan umiddelbart peges på to muligheder:

- Skanderborg Station – vestsiden mod Låsbyvej
- Møllegade 29 – parkeringsplads foran Skanderborg-Hørning Fjernvarmes bygning.

Møllegade 29 som ladeplads

Møllegade 29 vil med tilpasning af ind- og udkørsel kunne bruges som ladeplads for busserne. Afstanden til busterminalen er omkring 100 m. Busserne vil kunne lade, og chaufførerne kan anvende pausefacilitet ved terminalen. Fordelen ved denne løsning er, at selve terminalen kun bruges til busser i drift. I et scenarie med plads til tre ledbusser ved terminalen vil brug af Møllegade 29 give plads til, at enten 309 eller 331 fortsat kan betjene midtbyen med endestation ved busterminalen, men altså ikke dem begge. Se bilag 5.

Møllegade 29 ejes af Skanderborg-Hørning Fjernvarme, som har givet tilsagn om, at pladsen kan benyttes til opladning af el-ledbusser. Enten rute 309 eller 331 vil skulle henvises til Skanderborg Station. Se mulighed 4.

3. Møllegades busterminal ombygges til to ledbusser

Busterminalen kan indenfor for de nuværende fysiske rammer ombygges til betjening af to ledbusser. Denne løsning vil ikke reducere antallet af P-pladser i området. Der vil til gengæld ikke være plads til at oplade el-busser på terminalen. Opladning skal foregå ved Møllegade 29. Se bilag 4.

Konsekvensen af denne løsning er, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til rute 309 og 331 med en bus hver. De to busser på ruterne vil skulle henvises til Skanderborg Station. Se mulighed 4.

4. Skanderborg Station som endestation

Skanderborg Station mod Låsbyvej vil i sin nuværende form yderligere kunne fungere som endestation for både 309 og 331. En placering ved Skanderborg Station vil betyde, at ruterne afkortes og ophører med at betjene midtbyen. Det vil betyde reducerede driftsomkostninger svarende til ca. 250.000 kr. årligt.

Rute 309 og 331 har 21 daglige ture på hverdage til terminalen. Afkortning af ruterne 309 og 331 vil betyde, at passagerer med de to ruter, som skal til Skanderborg Midtby, er nødt til at skifte bus ved Skanderborg Station. Et skift vil for den enkelte passager være en serviceforringelse. Der har i foråret 2024 dagligt været ca. 60 passagerer i hver retning mellem stationen og busterminalen på de to ruter i alt. Det er gennemsnit tre i hver af de 21 hverdagsafgange fra eller til terminalen.

Administrationen har undersøgt, om der også kan findes plads til to busser på rute 200 ved Skanderborg Station. Det er ikke muligt uden en større ombygning af stationspladsen med inddragelse af mere plads foran stationsbygningen eller ved at imødekomme behovet for plads på østsiden af stationen. Begge disse arealer er allerede i dag optaget til henholdsvis langtidsparkering af biler, og til brug for togbusser.

Rute 200 har 46 daglige ture på hverdage til terminalen. Der er dagligt ca. 275 passagerer i hver retning mellem stationen og busterminalen. Det betyder, at der i gennemsnit er seks passagerer med rute 200 mellem stationen og busterminalen.

Forberedelse af el-kapacitet til ladestander

Uanset valg af endestation og vendeplads vil der være en udgift til at forberede ledningsnettet til opsætning af ladestander med tilstrækkelig kapacitet. Baseret på tal fra Favrskov Kommune er det skønnet, at klargøring af ledningsnettet vil beløbe sig til ca. 350.000 kr., som forventes finansieret af Region Midtjylland. Løsningen ved Møllegade 29 koster yderligere 600.000 kr. Det vindende busselskab skal selv stå for finansiering og opsætning af selve ladestanderen.

Økonomi

Normalt er det kommunen, som står for etablering af infrastruktur til busdrift. Omkostningerne til ændringer af busterminal og stoppesteder er en konsekvens af ønsket om at omlægge ruterne til drift med el-ledbusser. Helt ekstraordinært har Region Midtjylland tilbudt at finansiere de afledte konsekvenser af ønsket om at indsætte el-ledbusser. Det er administrationens forventning, at hovedparten af udgifterne til infrastruktur op til 5 mio. kr. kan dækkes af regionen.

Nedenfor en oversigt over økonomisk overslag på baggrund af skitseprojekter ved de forskellige muligheder.

Etableringsomkostninger

Beløb i 1.000 kr.	Mulighed 1	Mulighed 2	Mulighed 3	Mulighed 4
	5 busser ved Møllegades busterminal Rute 200, 309 og 331 endestation ved Møllegades busterminal Opladning ved Møllegades busterminal	3 busser ved Møllegades busterminal Rute 200 endestation ved Møllegades busterminal Rute 309 eller 331 endestation ved Skanderborg Station Opladning ved Møllegade 29	2 busser ved Møllegades busterminal Rute 200 ved Møllegades busterminal Rute 309 og 331 endestation ved Skanderborg Station Opladning ved Møllegade 29	4 busser ekstra til Skanderborg Station Rute 200, 309 og 331 endestation ved stationen Opladning ikke afklaret
Ombygning af busterminalen	3.700	2.000	1.100	* Ombygning ved Skanderborg Station ikke beregnet
Forberedelse af el-kapacitet til ladestander	600	1.200	1.200	1.200
Sum	4.300	3.200	2.300	

Klima

Der vil på kort sigt vil være en klimabelastning, når ombygningen af busterminalen pågår. Det er med baggrund i erfaringer fra Aarhus Kommune estimeret, at ombygning af busterminalen inkl. ladestander vil udlede mellem 46 og 93 ton CO₂ i anlægsomkostninger.

På lang sigt vil projektet have en positiv effekt, da projektet vil medføre betjening af Skanderborg med el-ledbusser, som sikrer emissionsfri kollektiv transport i fremtiden. Der udledes i den nuværende drift ca. 638 ton CO₂ pr. år og 0,27 ton NO_x pr. år. Efter udbuddet, hvor kun få busser fortsætter på diesel, vil udledningerne kunne reduceres med 568 ton CO₂ pr. år og 0,24 ton NO_x pr. år. Det er en reduktion på 90 %.

Dialog og høring

Såfremt busruter bliver ændret, skal dette i høring inden endelig beslutning.

Sundhed

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der skal udføres en ombygning af busterminalen på Møllegade til to el-ledbusser, og etableres opladning ved Møllegade 29, jf. mulighed 3.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog endvidere

- at anmode administrationen om et forslag til, hvordan busdriften på rute 21 kan forbedres for de sparede driftsomkostninger som følge af de afkortede ruter 309 og 331.

Bilag

Bilag 1 - ruter i Skanderborg

Bilag 2 - 5 busser

Bilag 3 - 3 busser

Bilag 4 - 2 busser

Bilag 5 - Møllegade 29

Punkt 4: Valg af cykelpuljeprojekter til realisering

05.04.00-G01-2-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til, hvilke af de to cykelprojekter, færdiggørelse af Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten, der skal gennemføres. Begge projekter har i 2024 modtaget tilsagn om tilskud fra den statslige cykelstipulje.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den årlige statslige cykelstipulje i 2024 ansøgte Skanderborg Kommune om to projekter, færdiggørelse af Himmelbjerggruten og Silkeborggruten. Begge ansøgninger er vedhæftet som bilag. Begge projekter har fået tilsagn om statslige midler. Med vedtagelsen af Budget 2025-2028 har Byrådet sat penge af til den kommunale del af finansieringen under punktet "Færdiggørelse af supercykelstipprojekt, Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten". Der er således i budgetforliget lagt op til, at kun et af de to projekter vil laves.

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal derfor med dette dagsordenspunkt beslutte, hvilket af de to tilsagn, Skanderborg Kommune skal acceptere. I budgetaftalen har Byrådet afsat 4.492.000 kr. til disse projekter. Himmelbjerggruten har en kommunal egenfinansiering på 2.246.000 kr., mens Silkeborggrutens kommunale egenfinansiering udgør 1.946.000 kr.

Begge projekter blev ansøgt som tværkommunale ansøgninger sammen med Silkeborg Kommune. Silkeborg Kommune har ikke fået tilsagn til deres del af Himmelbjerggruten. Silkeborg Kommune har oplyst, at de ansøger cykelpuljen i 2025 til deres del af projektet.

Økonomi

Der er i Budget 2025-2028 afsat 4.492.000 kr. til færdiggørelse af supercykelstipprojekt, Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten.

Cykelstier understøtter klimapolitikens krav om reduktion af CO₂-udledningen til transport og sundhedspolitikken i forhold til at understøtte aktiv bevægelse i hverdagen. Dertil kan cykelstier understøtte erhvervs politikens spor om infrastruktur og mobilitet samt kommunens turismeindsats.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø, indstiller,

- at der tages stilling til hvilken rute, der skal igangsættes.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at begge projekter - Himmelbjerggruten og Silkeborggruten - iværksættes indenfor de afsatte midler til cykelstipuljen, og således at den praktiske etablering af Himmelbjerggruten koordineres med Silkeborg Kommune og deres ansøgning om tilskud til færdiggørelse af cykelstien.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Silkeborggruten - ansøgningen

Himmelbjerggruten - ansøgningen

Punkt 5: Ansøgninger til cykelpuljen i 2025

05.04.00-G01-4-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til, om der skal søges medfinansiering til cykelstiprojekter fra den statslige cykelpulje 2025 og i givet fald hvilke projekter.

Sagsfremstilling

Den årlige statslige cykelpulje er i 2025 større end normalt og indeholder 330,7 mio. kr. Klima-, Miljø- og Planudvalget skal beslutte, om Skanderborg Kommune skal ansøge i 2025 og i så fald hvilke projekter.

Anlægsprojekter har mulighed for at få op til 50 % statslig medfinansiering. Puljens overordnede formål er at få flere til at vælge cyklen. Som en del af det gældende udmøntningsgrundlag er det besluttet, at der skal være et særligt fokus på sikre skoleveje og pendlercykling. I Vejdirektoratets prioritering indgår derfor følgende kriterier:

- Bedre sammenhæng i cykelinfrastrukturen på tværs af kommunegrænser.
- Bedre fremkommelighed på cykelstier og nye cykelstier, der styrker pendling i såvel større som mindre kommuner.
- Flest mulige cykelpendlere får gavn af projektet.
- Forbedring af trafikikkerhed og sammenhæng på skolevejsnet.

Anlægsprojekter kan som udgangspunkt modtage 40 % tilskud. Hvis projektet overholder et af to kriterier opnås 50 % tilskud: Enten forbedrer projektet trafikikkerheden på skoleveje eller er projektet et tværkommunalt anlægsprojekt.

Der er ingen grænse for, hvor mange ansøgninger kommunen kan indsende. Der skal ansøges senest den 31. marts 2025.

Kommunens prioriteringsliste er vedhæftet som bilag 1.

Økonomi

Hvis Skanderborg Kommune får tilsagn på eventuelle ansøgninger, har kommunen et år til at finde egenfinansieringen og acceptere tilsagnet.

Cykelstier understøtter klimapolitikens krav om reduktion af CO₂-udledningen til transport, og sundhedspolitikken i forhold til at understøtte aktiv bevægelse i hverdagen. Dertil kan cykelstier understøtte erhvervs politikens spor om infrastruktur og mobilitet samt kommunens turismeindsats.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det besluttes, om Cykelpuljen 2025 skal ansøges, og i så fald hvilke projekter, der søges om.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at ansøge Cykelpuljen 2025 med følgende projekt: Låsbyvej - 38.1+38.2+38.3 (Låsbyvej Vens Skole til Nr. Vissing).

Bilag

Prioritering af stiprojekter

Punkt 6: Orientering om planlægning af skolebusser

13.05.22-G01-1-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget orienteres med denne sag om planlægning af kommunens skolebusruter.

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlem Andreas Tang-Brock har efter observationer fra skolebus 421 anmodet om at få en orientering om den nuværende planlægning af kommunens skolebusser.

Administrationen vil orientere udvalget på mødet med udgangspunkt i skolebus 421. Orienteringen vil tage udgangspunkt i valg af rute, køreplan samt en generel gennemgang af, hvordan planlægningen af skolebusserne i kommunen fungerer.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Orientering om planlægning af skolebusser - KMPU 07-01-2025

Punkt 7: Organisering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune

01.30.00-A30-1-24

Resumé

Byrådet tager med denne sag stilling til repræsentation i lokale grønne treparter vedrørende Aarhus Bugt og Horsens Fjord samt til kommissorium for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune.

Sagsfremstilling

Med [Aftale om et Grønt Danmark](#) og [Aftale om Implementering af et Grønt Danmark](#) har kommunerne fået ansvaret for planlægning og implementering af arealomlægningsindsatsen.

Kommunernes opgave forankres i lokale grønne treparter (LGT'er), der tager udgangspunkt i de eksisterende vandoplandsstyregrupper (VOS'er).

Skanderborg Kommune er omfattet af tre vandoplandsstyregrupper:

- Randers Fjord
- Århus Bugt
- Horsens Fjord

Byrådsmedlem Jens Szabo er i denne byrådsperiode udpeget som Skanderborg Kommunes repræsentant i Gudenåkomiteen, der er VOS for Randers Fjord oplandet og nu lokal grøn trepart for Randers Fjord oplandet.

Der skal udpeges en politisk repræsentant til den lokale grønne trepart for Aarhus Bugt.

Skanderborg Kommune er også en meget lille del af Horsens Fjord-oplandet, hvorfor der også her skal udpeges en politisk repræsentant fra Skanderborg Kommune til den lokale grønne trepart for Horsens Fjord. Da Skanderborg Kommunes interesser og eventuelle bidrag ikke er afklaret, men formentligt er meget begrænset, skal det nærmere engagement afklares i det videre arbejde, eventuelt i form af ad-hoc-deltagelse til konkrete møder i den lokale grønne trepart.

Arbejdet i de lokale grønne treparter med udarbejdelse af omlægningsplaner er beskrevet i vedhæftede kommissorium.

Af aftale om implementering af et Grønt Danmark fremgår det, at hver lokal grøn trepart består af følgende medlemmer:

- 1-2 repræsentanter for hver kommune i oplandet, heraf mindst 1 politisk repræsentant
- 1-2 lokale landbrugsrepræsentanter
- 1-2 lokale repræsentanter for lokale naturorganisationer
- 1 repræsentant fra Naturstyrelsen.

Repræsentanterne fra natur- og landbrugsorganisationerne udpeges centralt af henholdsvis Danmarks Naturfredningsforenings og Landbrug & Fødevarers hovedorganisationer. Naturstyrelsen udpeger også selv deres repræsentanter. Fristen for udpegnings til de lokale grønne treparter er den 1. februar 2025.

Organiseringen af opgaven er beskrevet i vedhæftede kommissorium. Formålet med kommissoriet er at sikre en bred politisk forankring om implementering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune, samtidig med at den nødvendige fremdrift kan ske. De lokale grønne treparter skal udarbejde lokale omlægningsplaner i 2025 med en deadline ultimo 2025. Omlægningsplanen skal være en fuldt dækkende plan for indfrielse af indsatsbehovet i de berørte vandoplande. Omlægningsplanerne er omdrejningspunktet for de efterfølgende indsatser, som aftalen om et Grønt Danmark sætter kommunerne i spidsen for implementeringen af.

For at løse opgaven nedsættes en politisk styregruppe, som får det overordnede ansvar for implementering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune. Styregruppen sammensættes af

- formandskaberne for Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Klima-, Miljø- og Planudvalget
- de politisk udpegede medlemmer af de Lokale Grønne Treparter for de tre vandoplande, Randers Fjord, Aarhus Bugt og Horsens Fjord.

Styregruppen understøttes af Frederik Gammelgaard, direktør, Karen Margrethe Høj Madsen, chef for Plan, Teknik og Miljø, Bent Hodde Mortensen, leder af Vand og Natur, og Hans Brok-Brandt (projektleder).

Borgmesteren er formand for styregruppen. Styregruppen for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune har ansvaret for at sikre, at Skanderborg Kommunes perspektiver på arealomlægningsplanerne varetages i arbejdet, og at tilbagemeldinger fra arbejdet i de tre lokale grønne treparter, som Skanderborg Kommune er involveret i, bliver implementeret i administrationens arbejde. Det gælder på alle faglige områder som f.eks. kommuneplanlægning, biodiversitetsarbejde, grundvandsbeskyttelse, klimatilpasning, skovrejsning, VE-planlægning og klimaindsatser som lavbundsarealer m.m.

Som udgangspunkt for udpegnings af arealer til omlægning, skal styregruppen tage udgangspunkt i de arealer, der allerede er udpeget i kommuneplanen i forhold til lavbund, økologiske forbindelser, skovrejsning, områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og grundvandsbeskyttelse. Nærmere afgrænsninger og muligheder kan følge med kommende udmeldinger fra ministeren for Grøn Trepert om blandt andet natur, biodiversitet og kvælstof m.m.

Økonomi

Der er afsat statslige midler til Grøn Trepert. Disse midler er dog ikke udmøntet endnu. Der vil forventelig ske en nærmere afklaring omkring kommunernes økonomi til arbejdet med omlægningsplanerne i løbet af 2025.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chef for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der udpeges et byrådsmedlem, der skal repræsentere Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Aarhus Bugt-oplandet
- at der udpeges et byrådsmedlem, der skal repræsentere Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Horsens Fjord-oplandet
- at kommissorium for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Kommissorium Grøn Trepert Skanderborg Kommune

KL faktaark om Lokale Trepert

KL faktaark om omlægningsplanerne

Kortbilag over lokale treparter og grupper.jpeg

Rammeaftale KL og MGTP - Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark 13 12 2024.pdf

Aftale om et Grønt Danmark 24 06 2024

Aftale om implementering af et Grønt Danmark 18 11 2024

Punkt 8: Cykelspor

05.04.00-G01-3-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog ved godkendelsen af dagsordenen for mødet at optage et punkt med fortsættelse af drøftelsen om cykelspor, jf. pkt. 74, Klima-, Miljø- og Planudvalget den 3. december 2024.

Sagsfremstilling

-

Dialog og høring

-

Indstilling

-

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at gå i gang efter ansøgning med et pilotprojekt i Alken i et samarbejde mellem lokalsamfundet og Skanderborg Kommune, herunder en afklaring af, hvordan projektet kan realiseres som et borgerdrevet projekt
- at sende en opfordring til andre lokalsamfund om at følge projektet i Alken og melde sig med evt. interesse for lignende projekter i egne lokalsamfund.

Punkt 9: Genbesøg af Vandområdeplan III (2021-2027)

09.00.07-G01-4-24

Resumé

Med denne sag vil Klima-, Miljø- og Planudvalget få en kort orientering på mødet om det planlagte genbesøg af Vandområdeplan III (2021-2027), der er varslet sendt i høring af staten den 20. december 2024.

Sagsfremstilling

Statens vandområdeplaner er det danske instrument for implementering af EUs vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne skal sikre renere vand og forbedrede tilstande i søer, vandløb, kystvande og i grundvandet, i overensstemmelse med målene i EU's direktiv.

Vandområdeplanerne informerer om statens planer på området, og de tilhørende bekendtgørelser fastlægger de bindende miljømål og indsatsprogrammer. Vandområdeplanerne angiver, hvilken tilstand vandområderne har i dag, hvilke fremadrettede miljømål områderne har, og hvilken tilstand de forventes at have ved udgangen af planperioden, det vil sige i 2027.

Vandområdeplanernes mål skal blandt andet opfyldes via de indsatser, der følger af vandområdeplanen, og gennem kommunernes fremtidige myndighedsudøvelse, fysiske planlægning og forvaltning, og er derfor af stor betydning for kommunerne.

En forudsætning ved vedtagelsen i 2023 var, at der skulle foretages et genbesøg af vandområdeplanerne inden udgangen af 2024. Genbesøget er blevet ekstra relevant set i sammenhæng med Grøn Trepert og de kommende omlægningsplaner.

Administrationen vil på mødet give udvalget en orientering om indhold og proces for genbesøget af Vandområdeplan III (2021-2027).

Lovgrundlag

[Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning](#)

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

VPIII genbesøg præsentation

Punkt 10: Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområderne?

29.00.00-G01-10-24

Resumé

Med sagen orienteres udvalget om KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse', og om hvordan relevante fagområder bidrager til de fire pejlemærker i udspillet. Der lægges desuden op til at afvente vedtagelse af ny folkesundhedslov inden igangsætning af evt. nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Sagsfremstilling

KL har i maj 2024 udgivet et nyt udspil om forebyggelse og sundhedsfremme i kommunerne med titlen 'Fremtidens forebyggelse'. Udspillet er vedlagt som bilag.

Udspillet lægger op til, at alle fagområder arbejder sundhedsfremmende og forebyggende, og bruger sundhedsfremme og forebyggelse aktivt som en del af løsningen på udfordringer i fremtidens velfærdssamfund.

Udspillet indeholder fire pejlemærker med dertilhørende fokuspunkter og anbefalinger til, hvordan kommunerne kan fremme borgernes sundhed, forebygge sygdom og give danskerne de bedste betingelser for at få et godt og sundt liv.

De fire pejlemærker og tilhørende fokuspunkter er:

1. Prioriter sunde rammer for et bæredygtigt samfund
 - o Tag ansvar for sundhedsfremme og forebyggelse
 - o Prioriter rammer før tilbud
 - o Fokuser på det vigtigste
2. Styrk fællesskaber for mere trivsel og sammenhængskraft
 - o Søg løsninger i samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv
 - o Skab rammer for lokal deltagelse
 - o Bidrag til deltagelsesmuligheder på arbejdsmarkedet
3. Invester i børn og unge, de er fremtidens generationer
 - o Styrk de almene børnefællesskaber i dagtilbud, skole og fritidsliv
 - o Tag ansvar for en sund kultur omkring børnene
 - o Beskyt børn og unge mod tobak, nikotin, alkohol og andre rusmidler
 - o Hjælp alle børn og unge godt på vej i uddannelse og job
4. Differentiér for at skabe mere lighed i sundhed
 - o Vær tydelig om, at sunde rammer 'rammer alle'
 - o Behandl borgerne forskelligt, for at behandle ens
 - o Skru op for helhedsorienterede løsninger i det nære.

De konkrete anbefalinger til pejlemærkerne fremgår af udspillet.

Fagområders bidrag til 'Fremtidens forebyggelse' – administrationens samlede vurdering

Sundhedsstyregruppen i Skanderborg Kommune (SSK) - der består af består af direktør for sundhedsområdet og fagcheferne for Sundhed, Omsorg og Handicap, Børn og Unge, Arbejdsmarked og Social samt Udvikling, Kultur og Erhverv har behandlet udspillet. I den forbindelse har styregruppen fået udarbejdet en oversigt med en pejling af, hvordan og i hvilken udstrækning følgende fagområder bidrager til 'Fremtidens forebyggelse':

- Arbejdsmarked og Social
- Børn og unge
- Sundhed, Omsorg og Handicap
- Udvikling, Kultur og Erhverv
- Plan, Teknik og Miljø.

Oversigten er vedlagt som bilag og er udarbejdet på baggrund fagområdenes umiddelbare vurdering og viden og er ikke en egentlig kortlægning.

I forbindelse med behandling af 'Fremtidens forebyggelse' har SSK samlet set vurderet,

- at fagområdernes arbejde er i tråd med anbefalingerne i 'Fremtidens forebyggelse'
- at der ift. pejlemærke 1 allerede arbejdes med anbefalingerne gennem en række initiativer. I lyset af at strukturel forebyggelse ifølge WHO er mere effektiv end regulære sundhedstilbud og samtidig giver mest lighed i sundhed for pengene, kan der - afhængig af ønsket ambitionsniveau - være et potentiale i at supplere eksisterende strukturelle tiltag med yderligere tiltag målrettet væsentlige risikofaktorer. Eksempelvis kan 'Standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune' opdateres for at tage højde for nye typer af nikotinprodukter, ligesom forskellige strukturelle virkemidler kan anvendes ift. kost, alkohol og motion på samme måde, som det har været tilfældet i forbindelse med kommunens indsats ift. rygning
- at der i høj grad arbejdes med pejlemærke 2 og 3, og at udmøntning af eksisterende/planlagte initiativer samt fortsat samarbejde på området må forventes at kunne bidrage til realisering af pejlemærkets potentiale
- at der ift. pejlemærke 4 er et potentiale i at styrke arbejdet med differentierede sundhedsfremme- og forebyggelsesindsatser til voksne borgere med størst behov (både ift. tilbud og rammer).

Videre arbejde med 'Fremtidens forebyggelse'

På udvalgsrådet i januar 2025 præsenteres Sundheds- og Omsorgsudvalget for en sag om potentialet i strukturel forebyggelse relateret til KRAM-faktorerne. Udvalget skal her drøfte behov og ønsker ift. evt. yderligere arbejde med pejlemærke 1 i forlængelse af de allerede iværksatte tiltag.

SSK har desuden besluttet, at pejlemærkerne for fremtidens forebyggelse skal danne rammen for fire tematiserede SSK-møder i 2025 med henblik på at fortsætte det eksisterende arbejde med pejlemærkerne.

Pejlemærkerne flugter også med de streger, der er tegnet til en ny folkesundhedslov, idet bl.a. strukturelle rammer, ulighed i sundhed og samarbejde med civilsamfund er nævnt i Sundhedsreformens aftaletekst omkring en folkesundhedslov. Det forventes derfor, at der i implementering af en ny folkesundhedslov vil skulle arbejdes med pejlemærkerne. Derfor anbefaler SSK at afvente den nye lov inden evt. igangsætning af nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Forslag til ny folkesundhedslov forventes fremlagt i 1. halvår af 2026 med forventet ikrafttrædelse den 1. januar 2027.

Sagen drøftes i Sundheds- og Omsorgsudvalget og sendes derudover til orientering i følgende udvalg:

- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
- Børne- og Ungdomsudvalget
- Arbejdsmarkedsudvalget
- Klima-, Miljø- og Planudvalget
- Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

KL udspil Fremtidens forebyggelse

Samlet besvarelse vedr. fagområdernes bidrag til Fremtidens forebyggelse

Punkt 11: Meddelelser

00.01.00-A00-81-23

Sagsfremstilling

Der orienteres om aktuelle sager.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende

- Sagsbehandling vedr. bådebroer mv. i Skanderborg Sø

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 12: Evt.

00.01.00-A00-81-23

Beslutning

Der var ingen emner under "evt."

Punkt 13: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-81-23

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.